

Fjernvarme fra spillvarme

- Når vi utnytter overskuddsenergi bør det ikke møtes med miljøavgift fra myndighetene i form av CO₂-kvoter.

Dette var hovedpunktet i orienteringen som daglig leder Terje Sund-Olsen ved Mo Fjernvarme AS ga til miljøvernministeren da han besøkte bedriften. Sund-Olsen orienterte miljøvernministeren om hvordan Mo Fjernvarme, som eneste fjernvarmeselskap i landet, baserer sin virksomhet på utnyttelse av spillvarme fra industrien.

Han forklarte hvordan energien dannes, med særlig fokus på produksjon av overskuddsenergi i form av CO-gass fra Vale Manganese Norway AS.

- Mo Fjernvarme utnytter overskuddsenergi fra en metallurgisk prosess, som ikke er kvotepliktig. Vi leverer fjernvarme til bygg og husholdninger i Rana, som heller ikke er kvotepliktige. For oss er det da et paradoks at vi som gjenvinner og driver et meget bra mil-

Daglig leder Terje Sund-Olsen i Mo Fjernvarme AS la spesielt vekt på å informere miljøvernminister Erik Solheim om CO₂-kvoter knyttet til gjenvinning av spillvarme

jøtiltak blir kvotepliktig. Gjenvinning av energi er alle enige om er positivt for miljøet, og det bør derfor være fritatt for kvoteplikt. Dette er grønn energi til brukerne som erstatning for olje eller elektrisitet til oppvarming, sa Terje Sund-Olsen til miljøvernministeren.

Mo Fjernvarme fikk også anledning til å gi innspill om nye ordninger som kan føre til ytterligere tiltak for å fremme utbygging av fjernvarme og redusere bruk av strøm og olje til oppvarming. Bedriften har gjennomført en kartlegging av bygningsmassen til tre store eiendomsforvaltere i Rana; Rana

kommune, MoBo og Mo Industripark AS.

Disse er store kunder hos Mo Fjernvarme, men de har i tillegg en betydelig bygningsmasse som har annen oppvarming enn fjernvarme. Konvertering til vannbåren varme i slike bygg vil kunne være et tiltak for å nå lokale miljømål og samtidig utvikle fjernvarmemarkedet. Et hinder er de betydelige kostnadene internt i byggene for radiatorer og øvrig rørinstallasjon. I dag er det ikke noen tilskuddsordning i Norge for å kunne realisere slike prosjekt. Det finnes for eksempel i Sverige.

I kartleggingen har de beregnet kostnadene til å bli om lag 82 millioner kroner, som gir et potensial for overgang til energifleksible løsninger eller fjernvarme på mer enn 13 GWh.

- Dette er ikke avgjørende for videre utvikling for vår bedrift. Det er et innspill fra oss på ett felt der man kan øke bruk av grønn energi i oppvarmingen. Vi tror at dette er noe som kan ha effekt mange steder i landet, sa Terje Sund-Olsen.

Nasjonalt laksevassdrag

- Måten Statskraft kjører kraftstasjonene på er som rene effektverk. Dette er ikke i samsvar med intensjonen fra da kraftanleggene i Rana ble bygd eller konsesjonsbestemmelsene. Nå skal konsesjonen revideres, og da er det viktig at miljøkrav blir førende for de neste femti årene, presiserte Steinar Høgås i sin orientering til miljøvernministeren.

Det var tidligere direktør i Rana Utviklingsselskap, Steinar Høgås, som sto for en meget grundig og detaljert presentasjon av de spennende mulighetene som Ranelva med sideelver kan tilby for villaksforvaltningen, ikke bare i et lokalt eller nasjonalt, men også i et nordatlantisk perspektiv. Villaksen er sterkt truet, og med ei friskemeldt Ranelv åpner det seg store muligheter for å benytte elvesystemene til et gigantisk lakselekteri for villaksen. Med ei vel fungerende laksetrapp forbi Reinforren åpner det seg mer enn seks mil svært gunstige gytegrunner for laksen. Problemet er at dette er umulig om ikke

Statskraft får strenge prosedyrer for hvordan de kan kjøre sine kraftstasjoner og måten de bruker Langvatnet som vanndepot.

Høgås viste til at Staten har investert 35 millioner kroner i å rense Ranelva for gyrodachtilus, og at vassdraget er ett av de viktige nasjonale laksevassdragene. Disse er ment å være våre viktigste virkemidler for å redde den nordatlantiske villaksen.

Høgås pekte på at det først og fremst er viktig for å kunne bevare og utvikle laksestammen at det legges miljømessige føringer på de nye konsesjonsvilkårene til Statskraft. I tillegg understreket

Steinar Høgås la vekt på at Ranelva ikke kun var ei spennende lakseelv for laksefiskere i Mo i Rana, men at elva med sine seks mil meget gunstige gyteforhold også kan spille en sentral rolle i å bygge opp den nordatlantiske laksestammen, da han informerte blant annet miljøvernminister Erik Solheim og varaordfører Inge Myrvoll.

han at effektkjøringene av kraftverkene også er skadelig for industrien, i form av mer flimmer for Celsa Armeringsstål og dårlig vannkvalitet for blant

annet Rana Grubers oppredningsverk i Gullmedvika.